

prima instanță, Judecătoria Centru, mun. Chișinău
judecător: A. Arhip
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău
judecători: A. Minciuna, V. Mihaila, L. Popova

dosarul nr. 3r-134/2017

DECIZIE

06 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadi
Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Alexandru Mițul,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Alexandru Mițul împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani, mun. Chișinău și Ministerului Muncii, Protecției Sociale a Familiei cu privire la contestarea actului administrativ,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2017, prin care s-a respins cererea de repunere în termen a apelului înaintat de Alexandru Mițul cu restituirea cererii de apel declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 septembrie 2016,

c o n s t a t ă :

La 14 decembrie 2015, Alexandru Mițul a depus cerere de chemare împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani, mun. Chișinău și Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la atingerea vârstei de 62 de ani, a depus în luna iulie 2015 cerere cu privire la calcularea și stabilirea pensiei sociale la CNAS.

La primirea cererii a informat persoana responsabilă că o să depune și certificatul cu privire la salariu pentru perioada 1993 - 1999 de la ÎS „Padex”, unde a activat.

La 09 septembrie 2015, a înregistrat în cancelaria CTAS Rîșcani cererea cu privire la recalcularea pensiei, la care a anexat în original Certificatul cu privire la salariul achitat de ÎS „Padex”.

La cererea inițială, depusă cu privire la calcularea pensiei, nu a primit nici un răspuns de la CTAS Rîșcani, astfel consideră că i-a fost încălcat dreptul la informație.

Susține că potrivit Legii nr. 156-XVI din 14 octombrie 1998, CTAS Rîșcani era obligată să informeze despre cuantumul pensiei calculate.

După ce au elaborat calculele pensiei, colaboratorii CTAS Rîșcani nu au informat despre cuantumul pensiei, din aceste considerente a primit pensia pentru

trei luni de zile, inclusiv din 23 iulie 2015, numai în luna octombrie 2015, iar peste trei luni de zile a fost impus de CTAS Rîșcani să ducă o viață fără surse financiare de existență.

Susține că, după depunerea pretenției, pentru respectarea procedurii prealabile, CTAS Rîșcani prin nr. 7648/94 din 28 octombrie 2015 i-au expediat calculul cuantumului pensiei stabilite în suma de 1 592,53 lei.

Examinând acest demers, a depistat că în calcularea pensiei din 23 iulie 2015 nu au fost luate în considerație, serviciul militar efectuat în Armata Sovietică în perioada 08 noiembrie 1972 – 12 noiembrie 1974, faptul că activează în calitate de Director al întreprinderii de Stat „Uzina Mecanică or. Dubăsari” și în prezent, în zona de conflict, faptul că din 12 noiembrie 2004 – 17 februarie 2005 și din 06 martie 2008 – 29 octombrie 2008 s-a aflat sub arest preventiv ilegal, faptul că ca rezultat a supunerii acțiunilor de tortură i s-a agravat starea de sănătate și faptul că costul coșului minim de existență demult a depășit suma de 3000 lei pentru o persoană.

La cererea depusă cu privire la recalcularea pensiei, a primit o citație, prin care a fost citat la CTAS Rîșcani pentru depunerea cererii cu privire la recalcularea acesteia.

Din motiv de o perioadă îndelungată este grav bolnav, nu are posibilitate să se deplaseze la CTAS, astfel a apelat prin telefon și a explicat că nu are posibilitate să se deplaseze. În termenele legale nu a primi nici un răspuns.

Solicită reclamantul Mițul Alexandru recunoașterea faptului încălcării drepturilor la calcularea și recalcularea pensiei sociale, constatarea faptelor, obligarea recalculării pensiei și elaborării proiectului de modificare a legii.

Prin hotărârea Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 26 septembrie 2016 s-a respins ca nefondată cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Mițul.

La 26 ianuarie 2017, Alexandru Mițul a depus cerere de apel, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanței și admiterea integrală cererii de chemare în judecată. Concomitent apelantul a solicitat repunerea în termen din motiv că în privința sa a fost aplicată măsura preventivă arestul.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2017 s-a refuzat în repunerea în termen cu restituirea cererii de apel înaintată de Alexandru Mițul împotriva hotărârii Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 26 septembrie 2016, ca depus în afara termenului legal.

La 07 iulie 2017, Alexandru Mițul a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2017, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de repunere în termenul de declarare a apelului.

În motivarea recursului a invocat că, consideră încheierea instanței de apel pasibilă casării, exprimându-și dezacordul cu soluția instanței de apel.

A mai invocat că, s-a aflat o perioadă îndelungată sub arest preventiv, și totodată și a fost grav bolnav, fapt din care a fost în imposibilitate de depune apelul în termen.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele pricinii rezultă că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2017, a fost expediată în adresa părților la 09 iunie 2017 (f.d. 220), însă la materialele cauzei nu se regăsește dovada recepționării, astfel, instanța de recurs consideră recursul declarat la 07 iulie 2017, ca depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de trei luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116 Cod de procedură civilă.

Materialele dosarului atestă că prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 septembrie 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Alexandru Mițul.

Împotriva acestei hotărâri, la 26 ianuarie 2017 Alexandru Mițul a declarat apel, solicitând repunerea în termen cu admiterea apelului și casarea hotărârii primei instanțe, precum și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Însă, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2017 s-a refuzat repunerea în termen a apelului cu restituirea cererii de apel înaintată de Alexandru Mițul împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 septembrie 2016, ca depus în afara termenului legal.

Materialele cauzei denotă că hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 septembrie 2016 a fost pronunțată în lipsa lui Alexandru Mițul, care a fost înștiințat contra semnătură despre data examinării cauzei (f.d. 160).

Totodată, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că cererea de apel a fost depusă tocmai la 26 ianuarie 2017, deci cu depășirea termenului legal de 30 zile.

Argumentele recurentului, precum că nu a avut posibilitatea de a declara apel în termen, nu pot fi reținute, deoarece sunt declarative și nu au suport legal.

Or, termenul declarării apelului se calculează nu de la momentul emiterii dispozitivului hotărârii, nu de la data comunicării hotărârii motivate, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Mai mult ca atât, potrivit materialelor dosarului, Alexandru Mițcu a cunoscut despre examinarea prezentului litigiu, fiind prezent în cadrul ședințelor de judecată.

Pe lângă aceasta, Colegiul constată că recurentul nu a fost privat în parte să-și exercite dreptul la contestarea hotărârii primei instanțe prin depunerea unei cereri de apel prealabile, or potrivit prevederilor art. 365 alin. (11) Cod procedură civilă, elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

Materialele cauzei mai atestă că, la 13 decembrie 2016 și 20 decembrie 2016, reclamantul Alexandru Mițcu a formulat cerere către Judecătoria Centru, mun. Chișinău, prin care a solicitat motivarea hotărârii.

Deși Alexandru Mițcu a înaintat cerința cu privire la repunerea în termen a apelului, instanța de recurs consideră că, instanța de apel corect a respins-o ca neîntemeiată.

Or, potrivit art. 116 alin. (4) Cod de procedură civilă, repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a executat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Totodată, Colegiul reține că Alexandru Mițcu nu a fost îngrădit în a înainta primei instanțe o cerere de înștiințare despre imposibilitatea prezentării în cadrul ședinței de judecată din 26 septembrie 2016, dat fiind faptul că se afla sub arest, precum nu i-a fost îngrădit dreptul de a depune în termen cerere de apel nemotivat, prin intermediul oficiului poștal.

Prin urmare, Colegiul constată că, instanța de apel corect a aplicat dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă în vederea restituirii apelului declarat, considerându-l declarat în afara termenului legal, or o eventuală repunere neîntemeiată în termen pentru depunerea cererii de apel ar duce la încălcarea procesului echitabil în sensul art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, precum a constatat CEDO încălcarea dreptului la proces echitabil și a securității raporturilor juridice de către instanțele judecătorești naționale în cauza Ghirea v. Republica Moldova, nr. 15778/05, 26.06.2012.

Dreptul la o instanță, garantat de art. 6 § 1 din Convenției presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție.

Urmare celor menționate, nu sunt temeiuri pentru a casa încheierea Curții de Apel Chișinău.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Alexandru Mițcu.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Alexandru Mițcu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani, mun. Chișinău și Ministerului Muncii, Protecției Sociale a Familiei cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadî

judecători

Dumitru Mardari

Galina Stratulat